

Література:

1. Справочник по европейскому законодательству об убежище, границах и иммиграции / Агентство Европейского Союза по основным правам, Совет Европы, Европейский суд по правам человека. 2014. 330 с. URL: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/handbook-law-asylum-migration_ru.pdf (дата звернення: 01.03.2019).
2. Миграция и международное право в области прав человека. Практическое руководство / Международная комиссия юристов ; подготовлено подготовлено Массимо Фриго. 2014. 420 с. URL: <https://www.icj.org/wp-content/uploads/2016/10/Universal-PG-6-Migration-Publications-Practitioners-Guides-Series-2016-RUS.pdf> (дата звернення: 01.03.2019).
3. Комитет по правам человека. Замечание общего порядка № 2, принятое 28 августа 2013 г. / Организация Объединенных Наций. URL: <https://www.ohchr.org/ru/hrbodies/ccpr/pages/ccprindex.aspx> (дата звернення: 01.03.2019)

Пасечник О. В.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного
та європейського права Національного університету
«Одеська юридична академія»*

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ

Статут Всесвітньої організації охорони здоров'я 1946 р. визнає право на найвищий досяжний рівень здоров'я є одним з основних прав кожної людини. Гарантування права на найвищий досяжний рівень здоров'я створює зобов'язання від держави забезпечити доступ до своєчасної, прийнятної, доступної за вартістю медичної допомоги належної якості.

Відповідно до Принципів захисту психічно хворих осіб і покращення психіатричної допомоги від 17 грудня 1991 р., які були прийняті ООН, пацієнт – це особа, що отримує психіатричну допомогу, включаючи осіб, госпіталізованих до психіатричного закладу.

Найбільше деталізовані права пацієнтів на регіональному рівні, а саме в документах підготовлених Європейським регіо-

нальним бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я, Радою Європи, Європейським Союзом.

Європейським регіональним бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я було прийнято Алма-Атинську декларацію 1978 р., Декларацію про політику в галузі забезпечення прав пацієнта в Європі 1994 р., Люблінську хартію з реформування охорони здоров'я 1996 р., Європейську декларацію з охорони психічного здоров'я 2005 р.

Декларацію про політику в галузі забезпечення прав пацієнта в Європі 1994 р. встановлює необхідні компоненти даної політики на національному рівні: 1) прийняття законодавчих або підзаконних актів, що визначають права і обов'язки пацієнтів, представників медичної професії і установ охорони здоров'я, 2) прийняття та періодичний перегляд медичних та інших професійних кодексів, хартій прав пацієнтів та інших аналогічних документів, створених на основі згоди і взаєморозуміння між представниками громадянського суспільства, пацієнтів, медичних працівників і політиків, 3) розвиток співпраці серед та між пацієнтами, виробниками і постачальниками медичних послуг, що враховує відмінність поглядів здорових громадян і споживачів медичних послуг, 4) надання підтримки з боку уряду створенню і успішній роботі неурядових громадських організацій, чия діяльність пов'язана з відстоюванням прав пацієнтів та ін.

У Люблінській хартії з реформування охорони здоров'я 1996 р. акцентується на покращення якості послуг у сфері охорони здоров'я, на врахуванні побажань населення щодо змін у сфері охорони здоров'я.

Радою Європи були прийняті Європейська конвенція про соціальну та медичну допомогу та Протокол до неї (ETS № 14) 1953 р., Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину 1997 р.

У Конвенції про права людини та біомедицину 1997 р. регламентується питання згоди, геному людини, видалення органів

і тканин у живих донорів для цілей трансплантації, заборони отримання фінансової вигоди та використання окремої частини тіла людини.

Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи державам-членам стосовно управління безпекою пацієнтів і запобігання небажаним явищам у сфері охорони здоров'я було прийнято Комітетом міністрів Ради Європи 24 травня 2006 р. на 965-й зустрічі представників міністрів, у яких визначається, що пацієнти повинні брати участь в ухваленні рішень про охорону свого здоров'я, держава повинна забезпечувати безпеку пацієнта, а також співпрацювати на міжнародному рівні для створення платформи взаємного обміну інформацією про сферу безпеки у охороні здоров'я.

У Рекомендації від 24 травня 2006 р. вказується, що безпека пацієнтів залежить від багатьох чинників, включаючи належний обсяг ресурсів; достатнє фінансування; відповідну кількість кваліфікованих працівників; відповідні приміщення; використання високоякісних матеріалів, технічного обладнання та ліків; налагодженість стандартних діагностичних і терапевтичних процедур (вказівки щодо клінічної практики); чіткий розподіл завдань і розмежування обов'язків; відповідні та налагоджені зв'язки між процесами; відповідні інформаційні системи; точну документацію і добре налагоджене спілкування між фахівцями, що працюють у сфері охорони здоров'я, і командами, пацієнтами та неофіційними опікунами хворих. У Рекомендації визначається однією з основних умов гарантування безпеки пацієнтів є звітування про інциденти, пов'язані з безпекою пацієнтів задля уникнення прогалин у наданні послуг у сфері охорони здоров'я у майбутньому. Виокремлюється значимість безпеки ліків як особливої стратегії сприяння безпеці пацієнтів.

Принципи безпеки пацієнтів стосуються первинної, спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги і всіх медичних професій, а також профілактики, діагностики, лікування, реабілітації та інших аспектів охорони здоров'я.

Права пацієнтів також розкриваються в рекомендаціях Ради Європи № R (76) щодо прав хворого і помираючого, № R 818 (77) щодо ситуації з психічними захворюваннями, № R (97) 5 щодо захисту медичних відомостей, R (97) 17 щодо розвитку та впровадження систем поліпшенні якості (QIS) в охороні здоров'я і R(2000) 5 щодо розвитку структур участі громадян і пацієнтів в ухваленні рішень, які впливають на охорону здоров'я та в Ухвалі ResAP(2001)2 про роль фармацевта в заходах гарантування безпеки здоров'я.

Європейським Союзом була підготовлена Європейська хартія прав пацієнтів, яка була прийнята 15 листопада 2002 року, у якій закріплені право на профілактичні заходи, право на доступність послуг у сфері охорони здоров'я, право на інформацію, право на згоду, право на свободу вибору, право на приватність і конфіденційність, право на повагу часу пацієнтів, право на дотримання стандартів якості, право на безпеку, право на інновації, право на запобігання, наскільки це можливо, страждань і болю, право на індивідуальний підхід до лікування, право на подачу скарги, право на компенсацію.

Рябошапченко А. О.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного
та європейського права Національного університету
«Одеська юридична академія»*

ГЛОБАЛЬНА УГОДА ПРО МІГРАЦІЮ У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОПРАВОВИХ АКТІВ З УРЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПОТОКІВ

За останніми дослідженнями, проведеними ООН у 2017 р., в усьому світі налічується понад 260 млн. мігрантів, більшість з яких з легальним статусом. Показник їх зростання перевищують показники зростання світового населення (49% у порівнянні з 23 %), їх кількість складає 3,4 % від загальної кількості населення планети [1]. Існує зв'язок між міграцією та розвитком, тобто послі-